

بررسی میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی

(مطالعه موردی: مدیران کسب و کارهای آموزشی شهرستان کوهرنگ)

مریم خسروی

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم اقتصاد (نظری)

Maryamkhosravi102095@gmail.com

چکیده:

هدف کلی این تحقیق، بررسی تاثیر آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی می باشد. تحقیق حاضر به لحاظ هدف از نوع کاربردی می باشد و به لحاظ طرح تحقیق نیز از نوع توصیفی می باشد، همچنین از آنجایی که به تبیین رابطه بین دو متغیر می پردازد از نوع همبستگی می باشد.

جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه مدیران کسب و کارهای آموزشی شهرستان کوهرنگ تشکیل می دهد که تعداد آنها ۱۰۰ نفر می باشد. از میان آنها به روش طبقه ای تعداد ۸۰ مدیر بر اساس فرمول کوکران انتخاب و اطلاعات مورد نیاز از آنان گردآوری شد. در این پژوهش برای گردآوری اطلاعات از پرسش نامه سنجش آشنایی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی که توسط محقق ساخته شده و شامل ۴ مولفه و ۱۹ سوال بر مبنای طیف پنج درجه ای لیکرت می باشد. روایی پرسش نامه مذکور به روش محتوایی مورد تایید متخصصان مدیریت قرار گرفته است. پایایی پرسش نامه نیز ۰/۸۴ بر اساس محاسبه آلفای کرونباخ به دست آمده است. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. در آمار استنباطی از آزمون T استفاده شده است. ضمناً کلیه محاسبات آماری با نرم افزار SPSS انجام شده است. باتوجه به نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده ها، میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی بالاتر از میانگین متوسط است، بین مدیران کسب و کارهای آموزشی به لحاظ آشنایی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی بر اساس ویژگی های جمعیت شناختی تفاوت وجود ندارد.

واژگان کلیدی: مدیران کسب و کارهای آموزشی، تئوری ها و متاتئوری ها، برنامه ریزی درسی.

اولین همایش بین‌المللی و سومین ملی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی

۱۳ اردیبهشت ۹۶ - دانشگاه تهران

مقدمه

برنامه ریزی درسی عبارت است از مجموعه‌ای از تصمیم‌های از پیش گرفته شده و مسیر شناخته شده‌ای که یادگیرندگان براساس تشخیص برنامه ریزان باید طی کنند، تکیه دارد. برخی تصمیم‌گیری‌ها درباره یک عنصر، نتایج یادگیری و برخی دیگر محتوا را در حوزه کار برنامه ریزان درسی بحساب آورده‌اند. کلاین نه عنصر را که عبارتند از هدف‌ها، محتوا، فعالیت‌های یادگیری، روش‌های تدریس، مواد منابع یادگیری، ارزشیابی، زمان فضا و گروه بندی، را به عنوان عناصر تشکیل دهنده برنامه درسی معرفی کرده‌اند (مهرمحمدی، ۱۳۸۱). گودلد^۱، ایزنر^۲ (۱۹۹۴) در مجموع برنامه درسی را در برگزیده تصمیم در خصوص چهار عنصر، هدف‌ها، محتوا، روش و ارزشیابی قلمداد می‌کنند (میرزابیگی، ۱۳۸۰). به نظر می‌رسد بسیاری از فعالیت‌های برنامه درسی تابعی از آموزش مدرسه‌ای است، یعنی یک برنامه درسی برای یک مدرسه تهیه می‌شود و فراگردهای برنامه ریزی و اجرای آن، در محیط مدرسه انجام می‌شود بنابراین نظریه برنامه درسی، نظریه‌ای فرعی از نظریه آموزش و پرورش است. تمام نظریه‌ها، بین رشته‌ای هستند. زیرا با کاربرد و فراگردهای مشترک و همچنین کمک گرفتن از نظریه‌های دیگر تکامل می‌یابند (بوشامپ^۳ «مولف» ۱۳۸۱، امین فرد «مترجم» ۱۳۸۱). متاتئوری یک تئوری است در باره تئوری‌های مختلف با زبان تکنیکی و حرفه‌ای جدید و خاصی که طراحی‌ها و برنامه ریزی‌ها را به نظم نوین کشانیده و ابعاد علمی و هنری تئوریها را ترسیم نموده‌اند. گیل مک‌چین^۴ (۱۹۹۵) تئوری برنامه درسی را مجموعه‌ای از تجزیه و تحلیل‌ها، تفسیرها و یافته‌ها درباره‌ی پدیده‌های برنامه درسی تعریف می‌کند به زعم وی پدیده‌های برنامه درسی شامل موضوعاتی نظیر برنامه درسی، منابع برنامه درسی مورد استفاده و قوانین آن می‌باشد. تئوری برنامه درسی باید چالش‌پذیر باشد منظور این است که محققان باید قادر باشند از طریق مطالعات از تئوری مورد نظر حمایت و یا آن را رد نمایند. تئوری باید از یک اساس و زیربنای ارزشی قوی برخوردار باشد از نقطه نظر مک‌چین ما تئوری‌های برنامه درسی را تدوین می‌نمائیم و در ارتباط با آن‌ها تحقیقاتی را انجام می‌دهیم تا اینکه بتوانیم برخی از جنبه‌ها و موضوعات مربوط به برنامه درسی را بهبود بخشیم. نه اینکه صرفاً آن را در یک حالت جدا و مستقل تئوریزه و تعریف کنیم. علاوه بر این تئوری برنامه درسی باید از مجموعه‌ای از رشته‌ها نظیر روانشناسی، جامعه‌شناسی و... استخراج شود و در عین حال متمرکز بر مطالعات برنامه درسی باشد. مواردی نظیر تئوری یادگیری، مطالعات مربوط به رشد و تحول انسان، پژوهش در خصوص ارتباط بین مدرسه و جامعه، تئوری تغییر فرهنگی و... از جمله مواردی است که به تئوری برنامه درسی ارتباط دارد (تاجیک، ۱۳۸۳). برخی از نظریه پردازان ساختاری به جای توجه به ساختار برنامه ریزی به سایر ساختارهای برنامه درسی توجه داشتند یکی از مشهورترین آنها بیوشامب است وی تئوری برنامه درسی را زیر مجموعه‌ای از تئوری آموزشی می‌داند و برای تئوری برنامه درسی دو زیر مجموعه تئوری طراحی و تئوری مهندسی را مطرح می‌سازد. ساختار آموزشی مورد نظر او شامل سیستم آموزش، برنامه درسی و ارزشیابی است. برخلاف بیوشامب، جانسون برنامه درسی را سیستم نمی‌داند بلکه آن را برون‌داد سیستم برنامه درسی تلقی می‌کند نظام و ساختار آموزشی از نقطه نظر جانسون مرحله‌ی

۲

goleled^۱
ayzener^۲
bouchamp^۳
Gill mecachine^۴

اولین همایش بین‌المللی و سومین همایش ملی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی

۱۳ اردیبهشت ۹۶ - دانشگاه تهران

برنامه ریزی، آموزش و ارزشیابی است (آبیاری، ۱۳۸۴). متاتئوریسین ها با تلاش های تحقیقاتی خود، دیوار حوزه برنامه درسی را از مرز دیوارهای کلاس و مدرسه خارج و دیوار آن را به دیوارهای فرهنگ جامعه متصل ساخته اند و عمیقاً تحلیل نموده اند که مدارس جزایر فرهنگی نیستند و برنامه درسی تنها کتب درسی نیست، بلکه عناصر دیگری همچون نظام تربیت معلم، ارزشیابی و امتحانات را در برمی گیرد.

تاکنون در این زمینه تحقیق جامعی صورت نگرفته است و انجام یک چنین تحقیقی می تواند با یاری رساندن به مدیران آموزش ابتدایی بر کیفیت برنامه ریزی آنان اثر مطلوبی بجا بگذارد. آنچه در این تحقیق مورد مطالعه قرار می گیرد، بررسی میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی شهرستان کوهرنگ بانه با متاتئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی می باشد.

تحقیقات انجام شده در داخل و خارج از کشور

سمعی (۱۳۶۵) در پژوهشی میزان آگاهی مربیان مدارس عالی تهران از تدریس را مورد بررسی قرار داده و دریافته است که سابقه کار از عوامل مؤثر بر میزان آگاهی مربیان از روشهای تدریس است و همچنین افزایش سابقه کار، سطح تحصیلات و شرکت در دوره های کوتاه مدت آموزشی باعث افزایش آگاهی مربیان از روش های تدریس شده است.

۳

عباسزاده (۱۳۷۱) در پژوهشی با عنوان بررسی میزان آشنایی معلمان استان مازندران با مواد آموزشی و کاربرد آن در آموزش خاطرنشان ساخته است که اکثریت معلمان در مورد اهداف آموزشی اطلاع چندانی ندارند و از مهارت های لازم برای به کارگیری وسایل و فناوری آموزشی برخوردار نیستند و ۹۵ درصد معلمان با شیوه های علمی ارزشیابی آموزشی آشنایی ندارند و از نتایج کاربرد آن در تدریس بی اطلاع هستند.

عابدی (۱۳۷۹) در پژوهشی ضمن بررسی اطلاعات تخصصی معلمان استان اصفهان در زمینه طرح و تهیه سؤالات امتحانی و مهارت های ارزشیابی دریافت که به طور کلی معلمان درباره اصول و روش های علمی ارزشیابی آموزشی از آگاهی کمی برخوردار هستند. بین میزان آگاهی معلمان در ارتباط با مدرک تحصیلی و دوره های آموزشی تفاوت معنادار است، یعنی معلمان با مدرک تحصیلی بالاتر شرکت کننده در دوره آموزشی کوتاه مدت سنجش و اندازه گیری اطلاعات بیشتری در زمینه طرح سؤالات ارزشیابی دارند. در زمینه روایی سؤالیهای آزمون، معلمان دوره دیده زن اطلاعات بیشتری دارند.

کیامنش (۱۳۸۱) در پژوهشی با عنوان ارزشیابی از مرحله سوم طرح آموزش همه جانبه و مشارکتی (پایه دوم راهنمایی) دستاوردها و چشم اندازها، دریافت که در جریان آموزش در زمینه بسیاری از فعالیت ها که با آموزش همه جانبه از قبیل پیوند فعالیت و درس به دانش و تجربه های پیشین دانش آموزان، پیوند فعالیت به مسائل جهانی، خلاقیت در اجرای فعالیت ها، بحث درباره سؤالات مطرح شده در کلاس و برقراری ارتباط بین گذشته، حال و آینده، عدم انعطاف پذیری در موقعیت های پیش بینی نشده، ایجاد چالش و همراه شدن با دانش آموزان، پیوند فعالیت معلم به مسائل و تجربیات روزمره دانش آموزان، عملکرد معلمان مطلوب نیست. در این رابطه بهبود محتوای فعالیت های آموزشی (برنامه های درسی) و توجه به موارد یاد شده را در دوره های آموزش دبیران ضروری دانست.

اولین همایش بین‌المللی و سومین همایش ملی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی

۱۳ اردیبهشت ۹۶ - دانشگاه تهران

سبحانی (۱۳۸۲) در پژوهشی ضمن بررسی میزان شناخت اعضای هیأت علمی رشته‌های علوم انسانی دانشگاه‌های تهران از نظریه‌های یادگیری و به‌کارگیری آنها در تدریس یادآوری کرد که میزان شناخت اعضای هیأت علمی رشته‌های علوم انسانی از نظریه‌های یادگیری در سطح بالاتر از متوسط بود و اعضای هیأت علمی با رشته‌های مرتبط (علوم تربیتی و روان‌شناسی) و شرکت‌کننده در کارگاه‌های آموزشی در زمینه شناخت و به‌کارگیری نظریه‌های یادگیری موفق‌تر از بقیه رشته‌ها بوده‌اند.

تاجیک (۱۳۸۳) در تحقیقی با موضوع بررسی عملکرد معلمان پایه پنجم ابتدایی شهر تهران با توجه به میزان آگاهی آنان از اهداف، روشها و مهارت‌های تدریس، کاربرد مواد آموزشی و روشهای ارزشیابی نتیجه گرفت که میزان آگاهی معلمان از اهداف درسی در حد متوسط است و اکثریت معلمان با روشهای تدریس و اصول و روشهای علمی ارزشیابی و طراحی سؤالات امتحانی آشنایی کافی ندارند.

هانگ^۵ (۱۹۹۶) در پژوهشی با مطالعه توانمندی‌ها و محدودیت‌های معلمان برای مشارکت در برنامه‌ریزی درسی مدارس ابتدایی کره، کارآمدی برنامه درسی را منوط به مشارکت افراد و گروههای متخصص و توجه به نظرات معلمان و مدارس به‌عنوان مشارکت‌کنندگان در فرایند تهیه برنامه درسی - نه فقط همکاران مجری برنامه - دانسته و بر افزایش آگاهی معلمان و دیگر عوامل مدرسه در زمینه برنامه‌ریزی درسی تأکید کرده است.

۴

روش و طرح تحقیق

تحقیق حاضر به لحاظ هدف از نوع کاربردی می‌باشد و کاربرد آن در ارتقاء شناخت مدیران کسب و کارهای آموزشی از تئوری‌ها و متاتئوری‌های برنامه درسی می‌باشد. به لحاظ طرح تحقیق نیز از نوع توصیفی می‌باشد، چون به توصیف میزان شناخت مدیران کسب و کارهای آموزشی از تئوری‌ها و متاتئوری‌های برنامه درسی می‌پردازد.

جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه مدیران کسب و کارهای آموزشی شهرستان کوه‌رنگ تشکیل می‌دهد که تعداد آنها ۱۰۰ نفر می‌باشد. از میان آنها به روش طبقه‌ای تعداد ۸۰ مدیر بر اساس فرمول کوکران انتخاب و اطلاعات مورد نیاز از آنان گردآوری خواهد شد.

نمونه این پژوهش ۸۰ نفر می‌باشد که مطابق جدول زیر انتخاب گردیده است.

جدول ۱- حجم جامعه تحقیق

حجم نمونه	حجم جامعه	
۴۵	۵۵	مرد
۳۵	۴۵	زن
۸۰	۱۰۰	کل

hong^۶

شیوه ی نمونه گیری تصادفی طبقه بندی می باشد و ۸۰ نفر از مدیران کسب و کارهای آموزشی شهرستان کوهپایه به صورت تصادفی طبقه بندی انتخاب شده اند.

در این پژوهش برای گردآوری اطلاعات از پرسش نامه استفاده شده است.

این پرسش نامه بر اساس الگوی احمدی (۱۳۸۱) و توسط محقق طراحی گردیده و ۴ مولفه و ۱۹سوال دارد و در یک طیف ۵ درجه ای از ۱ تا ۵ تنظیم شده است.

روایی پرسش نامه مذکور به روش محتوایی مورد تایید متخصصان مدیریت وبه ویژه استاد راهنما و مشاور قرار گرفته است. همچنین پایایی آن مطابق جدول زیر محاسبه گردید.

جدول ۲ - ضریب پایایی متغیر آشنایی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی و مولفه های آن

۰/۸۴	مبانی فلسفی برنامه ریزی درسی
۰/۸۶	مبانی روان شناختی برنامه ریزی درسی
۰/۸۲	مبانی جامعه شناختی برنامه ریزی درسی
۰/۸۴	اصول یادگیری
۰/۸۴	آشنایی باتئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی

روش جمع آوری اطلاعات به صورت اسنادی - کتابخانه ای می باشد. ابتدا با بهره گیری از مطالعه اسناد، مستندات و مدارک موجود در بایگانی (سند کاوی) اطلاعات لازم جمع آوری شد. سپس با بهره گیری از منابع موجود در کتابخانه اطلاعات مربوط به مبانی نظری و پیشینه تحقیق جمع آوری شد. همچنین از اینترنت نیز اطلاعات لازم جمع آوری گردید. همچنین برای جمع آوری داده ها با مراجعه به مدیران آموزش ابتدایی کوهپایه و ارائه ی پرسشنامه جمع آوری اطلاعات صورت گرفته است.

در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده است. آمار توصیفی از جدول های فراوانی، میانگین و انحراف معیار استفاده گردید. در آمار استنباطی از آزمون تی استفاده شده است. ضمناً کلیه محاسبات آماری با نرم افزار SPSS انجام شده است.

یافته های توصیفی

فراوانی و درصد مدرک تحصیلی مدیران کسب و کارهای آموزشی مورد مطالعه

اولین همایش بین المللی و سومین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

۱۳ اردیبهشت ۹۶ - دانشگاه تهران

جدول ۳ - توزیع فراوای متغیر آخرین مدرک تحصیلی مدیران کسب و کارهای آموزشی مورد مطالعه

گزینه ها	فراوانی	درصد
فوق دیپلم	۱۲	۱۵
لیسانس	۵۱	۶۳,۷۵
فوق لیسانس	۱۷	۲۱,۲۵
کل	۸۰	۱۰۰

جدول فوق نشان می دهد ۱۵ درصد مدیران دارای مدرک فوق دیپلم، ۶۳,۷۵ درصد لیسانس و ۲۱,۲۵ درصد فوق لیسانس هستند.

فراوانی و درصد سابقه خدمت مدیران کسب و کارهای آموزشی مورد مطالعه

۶

جدول شماره ۴ - توزیع فراوانی متغیر سابقه خدمت مدیران کسب و کارهای آموزشی مورد مطالعه

گزینه ها	فراوانی	درصد فراوانی
زیر ۵ سال	6	۷,۵
۵ تا ۱۰ سال	11	۱۳,۷۵
۱۰ تا ۱۵ سال	26	۳۲,۵
۱۵ تا ۲۰ سال	۱۹	۲۳,۷۵
۲۰ سال به بالا	۱۸	۲۲,۵
کل	۸۰	100.0

جدول فوق نشان می دهد ۷,۵ درصد مدیران دارای سابقه زیر ۵ سال هستند، ۱۳,۷۵ درصد ۵ تا ۱۰ سال، ۳۲,۵ درصد ۱۰ تا ۱۵ سال و ۲۲,۵ درصد بالاتر از ۲۰ سال سابقه خدمت دارند.

فراوانی و درصد جنسیت مدیران کسب و کارهای آموزشی مورد مطالعه

جدول شماره ۵- توزیع فراوانی متغیر جنسیت مدیران کسب و کارهای آموزشی مورد مطالعه

گزینه ها	فراوانی	درصد فراوانی
زن	۵۳	۶۶,۲۵
مرد	۲۷	۳۳,۷۵
کل	۸۰	۱۰۰

جدول فوق نشان می دهد ۶۶,۲۵ درصد مدیران کسب و کارهای آموزشی شرکت کننده در تحقیق زن و ۳۳,۷۵ درصد مرد هستند.

آزمون فرضیات تحقیق

آزمون کلموگروف-اسمیرنف برای نرمال بودن متغیرها

جدول ۶ - آزمون کلموگروف-اسمیرنف برای نرمال بودن متغیرها

میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی	
۰,۸۹	کلموگروف اسمیرنف
۰,۶۳	معنی داری

با توجه به مقادیر معنی داری (0.63,0.23) که از ۰,۰۵ بیشتر هستند در نتیجه فرض نرمال بودن پذیرفته می شود.

فرضیه اول: میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی بالاتر از میانگین متوسط است.

جدول شماره ۵- شاخص های توصیفی میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی

اولین همایش بین المللی و سومین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

۱۳ اردیبهشت ۹۶ - دانشگاه تهران

انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	گزینه ها
۲/۶۴	۱۰/۳۶	۸۰	مبانی فلسفی برنامه ریزی درسی
۲/۳۸	۱۱/۷۲	۸۰	مبانی روان شناختی برنامه ریزی درسی
۲/۷۵	۱۰/۲۵	۸۰	مبانی جامعه شناختی برنامه ریزی درسی
۲/۷۴	۱۱/۲۶	۸۰	اصول یادگیری
۱۲,۹۸۳۳۴	۵۷,۲	۸۰	میزان آشنایی

در جدول بالا میانگین و انحراف استاندارد ابعاد میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی آورده شده است که میانگین و انحراف استاندارد به ترتیب برای مبانی فلسفی برنامه ریزی ۱۰,۳۶ و ۲,۶۴، مبانی روانشناختی برنامه ریزی درسی ۱۱,۷۲ و ۲,۳۸، مبانی جامعه شناختی برنامه ریزی درسی ۱۰,۲۵ و ۲,۷۵ و اصول یادگیری ۱۱,۲۶ و ۲,۷۴ می باشد همچنین میانگین و انحراف استاندارد میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی ۵۷,۲ و ۱۲,۹۸۳۳۴ می باشد

برای بررسی این فرضیه از آزمون تی تک نمونه ای استفاده شده است.

جدول شماره ۶- آزمون تی تک نمونه ای برای بررسی آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی

معنی داری	درجه آزادی	مقدار تی	گزینه ها
.000	79	39.371	میزان آشنایی
۰,۰۰۱	۷۹	۲۶,۵۳	مبانی فلسفی برنامه ریزی درسی
۰,۰۰۲	۷۹	۳۳,۰۴	مبانی روان شناختی برنامه ریزی درسی
۰,۰۰۰	۷۹	۴۱,۶۳	مبانی جامعه شناختی برنامه ریزی درسی
۰,۰۰۴	۷۹	۱۹,۴	اصول یادگیری

اولین همایش بین‌المللی و سومین همایش ملی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی

۱۳ اردیبهشت ۹۶ - دانشگاه تهران

با توجه به مقادیر معنی داری در جدول بالا که از ۰,۰۵، خطای پذیرفته شده کمتر است در نتیجه فرض اول پذیرفته می‌شود. یعنی مولفه‌های مبانی فلسفی برنامه ریزی، مبانی روانشناختی برنامه ریزی درسی، مبانی جامعه‌شناختی برنامه ریزی درسی و اصول یادگیری میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری‌ها و متاتئوری‌های برنامه ریزی درسی بالاتر از میانگین است. یعنی میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری‌ها و متاتئوری‌های برنامه ریزی درسی بالاتر از میانگین متوسط است.

فرضیه دوم: بین مدیران کسب و کارهای آموزشی به لحاظ آشنایی با تئوری‌ها و متاتئوری‌های برنامه ریزی درسی بر اساس ویژگی‌های جمعیت‌شناختی تفاوت وجود دارد.

جدول ۷ - شاخص‌های گرایش مرکزی و پراکندگی آشنایی با تئوری‌ها و متاتئوری‌های برنامه ریزی درسی

بر حسب جنسیت

جنسیت	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد
زن	53	63.45	14.12	3.6
مرد	27	71.09	21.56	4.1

۹

جدول ۱۳ خلاصه آزمون تی دونمونه‌ای

مدل	درجه آزادی	مقدار تی	معنی داری
تی	78	.297	0.212

با توجه به مقدار معنی داری که از ۰,۰۵، خطای پذیرفته شده بیشتر است در نتیجه بین مدیران کسب و کارهای آموزشی به لحاظ آشنایی با تئوری‌ها و متاتئوری‌های برنامه ریزی درسی بر اساس ویژگی‌های جمعیت‌شناختی تفاوت وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج نشان می‌دهد که میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی با تئوری‌ها و متاتئوری‌های برنامه ریزی درسی بالاتر از میانگین متوسط است. همچنین، نتایج نشان می‌دهد که بین مدیران کسب و کارهای آموزشی به لحاظ آشنایی با تئوری‌ها و متاتئوری‌های برنامه ریزی درسی بر اساس ویژگی‌های جمعیت‌شناختی تفاوت وجود ندارد.

اولین همایش بین المللی و سومین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

۱۳ اردیبهشت ۹۶ - دانشگاه تهران

با توجه به مقدار معنی داری که از ۰.۰۵ خطای پذیرفته شده بیشتر است در نتیجه بین مدیران کسب و کارهای آموزشی به لحاظ ویژگی های جمعیت شناختی تفاوت وجود ندارد. نتایج تحقیق حاضر همسو وهم جهت با نتایج تحقیق سبحانی (۱۳۸۲) و تاجیک (۱۳۸۳) بوده است و نتایج تحقیق آنها را تایید می کند. با توجه به این میزان آشنایی مدیران کسب و کارهای آموزشی باتئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی بالاتر از میانگین متوسط است، پیشنهاد می گردد برنامه هایی در تثبیت آشنایی بهتر مدیران کسب و کارهای آموزشی باتئوری ها و متاتئوری های برنامه ریزی درسی انجام گیرد.

محدودیت های پژوهش

محدودیت های قابل کنترل

- ۱- تعمیم پذیری نتایج این تحقیق باید در نظر گرفته شود، گروه نمونه پژوهش، مربوط به مدارس ابتدایی است که ممکن است در مدارس مشابه دیگر روابط از نظر نیرومندی و شدت به گونه ای دیگر باشند.
- ۲- این پژوهش در سال ۱۳۹۴ در مدارس ابتدایی انجام شد و لذا تعمیم آن به سایر زمان های دیگر بایستی با احتیاط مدنظر قرار گیرد.

محدودیت های غیرقابل کنترل

- ۱- ممکن است برخی از پاسخ دهندگان جواب سؤالات را با در نظر گرفتن جوانب احتیاط (برخی از ملاحظات محیط کاری خود) پاسخ داده باشند و نظر واقعی خود را بیان نکرده باشند.
- ۲- تحقیق حاضر در بین مدارس ابتدایی انجام شده است و لذا ممکن است در مدارس دیگر نتایج به گونه ای دیگر باشد.

منابع

- ارنشتاین، الن سی. مبانی اصول و مسائل برنامه درسی. ترجمه: احقر، قدسی (۱۳۸۴)، چاپ: اول، تهران: دانشگاه آزاد اسلامی.
- ایمانی، محمدنقی، پارسی، فرشته (۱۳۸۶). کلیات برنامه ریزی. تهران: فرهنگ سبز.
- آبیاری، شهناز. (۱۳۸۴)، «مطالعه عوامل مؤثر بر کارآیی معلمان در تدریس از دیدگاه مدیران و دبیران مدارس ایلام»، تهران، دانشگاه پیام نور، پایان نامه کارشناسی ارشد.

اولین همایش بین المللی و سومین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

۱۳ اردیبهشت ۹۶ - دانشگاه تهران

ارنشتاین، الن سی و هانکینز، فرانسیس پی. (۱۳۸۴)، مبانی، اصول و مسائل برنامه درسی، ترجمه قدسی احقر، تهران، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.

تاجیک، عزیزالله. (۱۳۸۳)، «عملکرد معلمان پایه پنجم ابتدایی با توجه به میزان آگاهی آنان از اهداف، روش تدریس، مهارتهای تدریس، کاربرد مواد آموزشی، روش ارزشیابی و کیفیت سؤلهای امتحانی در درس تعلیمات اجتماعی»، تهران، دانشگاه تربیت معلم، رساله دکتری.

تایلر، رالف. اصول اساسی برنامه ریزی درسی و آموزشی. ترجمه: پورظهیر، علی (۱۳۷۶)، تهران: آگه.

تقی پورظهیر، علی. (۱۳۸۴)، برنامه ریزی درسی و آموزشی. چاپ: بیست و دوم، تهران: آگه.

دلاور، علی. (۱۳۸۴)، مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی، تهران، رشد چاپ چهارم.

جعفری ثانی، حسین. (۱۳۸۲). مقدمات و مبانی برنامه ریزی آموزشی و درسی. چاپ: اول. مشهد: نیکونشر.

سبحانی، مهدی. (۱۳۸۲)، «بررسی میزان شناخت اعضای هیأت علمی رشته های علوم انسانی دانشگاه های تهران از چهار دسته نظریه های یادگیری و به کارگیری آنها در تدریس»، تهران، رساله دکتری.

سیلور، جی گان، لوییس، آرتور. برنامه ریزی برای تدریس و یادگیری بهتر. ترجمه: خوی نژاد، غلامرضا (۱۳۷۸)، مشهد: به نشر.

سمیعی، سوسن. (۱۳۶۵)، «بررسی میزان آگاهی مربیان مدارس عالی دانشکده های پرستاری تهران در مورد روش تدریس و برنامه ریزی درسی»، تهران، دانشگاه علوم پزشکی ایران، پایان نامه کارشناسی ارشد.

سیلور، الکساندر و لوئیس، آرتور، جی. برنامه ریزی درسی برای تدریس و یادگیری بهتر، ترجمه غلامرضا خویی نژاد، (۱۳۷۸)، مشهد، آستان قدس، چاپ پنجم.

شریعتمداری، علی. (۱۳۸۵)، چند مبحث اساسی در برنامه ریزی درسی، تهران، انتشارات سمت.

شریعتمداری، علی. (۱۳۷۶)، رسالت تربیتی و علمی مراکز آموزشی، تهران، سمت چاپ دوم.

عابدی اصفهانی، مهتری. (۱۳۷۹)، «بررسی میزان اطلاعات تخصصی معلمان دوره راهنمایی در زمینه طرح و تهیه سؤالات امتحانی و مهارتهای ارزشیابی»، اصفهان، سازمان آموزش و پرورش.

عباسزاده، قهرمان. (۱۳۷۱)، «بررسی میزان آشنایی و کاربرد مواد آموزشی در آموزش»، تهران، دانشگاه علامه طباطبایی، پایان نامه کارشناسی ارشد.

اولین همایش بین المللی و سومین ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

۱۳ اردیبهشت ۹۶ - دانشگاه تهران

فتحی و اجارگاه، کوروش. (۱۳۸۸). اصول و مفاهیم برنامه ریزی درسی. تهران: بال.

فیوضات، یحیی. (۱۳۸۸). مبانی برنامه ریزی آموزشی. چاپ: بیست و یکم، تهران: ویرایش.

کیامنش، علیرضا. (۱۳۸۱)، «ارزشیابی از فاز سوم طرح آموزش همه جانبه و مشارکتی، دستاوردها و چشم اندازها»، فصلنامه پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت، انجمن ایرانی تعلیم و تربیت، دوره دوم، شماره ۱ و ۲.

ملکی، حسن. (۱۳۸۰)، صلاحیتهای حرفه معلمی، تهران، مدرسه، چاپ دوم.

مهرمحمدی، محمود. (۱۳۸۴)، «قلمرو برنامه درسی ایران»، تهران، فصلنامه انجمن مطالعات برنامه درسی، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۵.

میرزابیگی، علی. (۱۳۸۰)، برنامه ریزی درسی و طرح درس در آموزش رسمی و تربیت نیروی انسانی، تهران، یسپرون.

ملکی، حسن. (۱۳۷۸). برنامه ریزی درسی راهنمای عمل. چاپ: دوم، تهران: مدرسه.

مهرمحمدی، محمود. (۱۳۸۹). برنامه درسی نظرگاه-ها، رویکردها، چشم اندازها. مشهد: به نشر.

میرزانی، جلیل (۱۳۸۹) بررسی علل و میزان رغبت دبیران مقطع متوسطه مدارس شهری ناحیه یک سنندج برای پذیرش سمت های مدیریتی، پایان نامه کارشناسی ارشد، گروه علوم تربیتی، دانشگاه کردستان.

میرغفوری، حبیب الله و صیدی، حسن (۱۳۸۶) شناسایی، تجزیه و تحلیل و رتبه بندی عوامل مؤثر بر بهره وری معلمان، مجله علوم تربیتی و روانشناسی، زمستان، صفحات ۱۲۹ - ۱۴۱.

نادری، عزت الله و مریم سیف نراقی. (۱۳۸۰)، روشهای تحقیق در علوم انسانی، تهران، بدر، چاپ ششم.

نقیه، مجید (۱۳۸۹) ظرافت های معلمی، تهران، گاج.

واعظی، مظفرالدین، حسینی، رسول، امیرحسینی، امیر (۱۳۸۸) بررسی ارتباط مؤلفه های رفتاری مدیران با اثربخشی دبیرستان های شهر تهران، مجله روانشناسی و علوم تربیتی، سال ۳۹، صفحات ۹۱ - ۶۹.

وزارت آموزش و پرورش (۱۳۷۴) اهداف پرورشی نظام آموزش و جمهوری اسلامی ایران، انتشارات تربیت.

وزارت آموزش و پرورش (۱۳۷۹) آیین نامه آموزشی دوره سه ساله متوسطه روزانه، تهران، انتشارات مدرسه.

وکیلان، منوچهر. (۱۳۸۶). مبانی برنامه ریزی درسی. چاپ: اول. همدان: فراگیر هگمتانه.

هوی، وین. ک، میسکل، سیسل (۱۳۸۷) مدیریت آموزشی، تئوری، تحقیق و عمل، میرمحمد عباسی زاده، ارومیه، انتشارات دانشگاه ارومیه

Examining the Familiarity of Educational Professionals Managers with Theories and Meta_theories on Curriculum Development (A case study: Educational Professionals Managers in Koohrang City)

Abstract

This article generally aims to examine the familiarity of EPM with theories and meta_theories on Curriculum Development. In the case of purpose, it is an applied and in the case of research plan, is a descriptive one. Since it elucidates the relationship between two variables, it is a correlational research.

۱۴

The population for the research consists of all ۱۰۰ EPM in Koohrang City among them, ۸۰ managers were selected as our sample based on stratified method and Cochran Formula. To collect required data, we used "familiarity with theories and meta_theories on Curriculum Development " Questionnaire which was developed by the researcher and contains four components and a total ۱۹ questions according to Likert five_level scale. Validity of questionnaire was confirmed by management experts based on the content validity. A ۸۴/۰ @ Cronbach for reliability of questionnaire was acquired. To analyze the data, we used inferential (t_ test) and descriptive statistics. All computations were performed using SPSS software. Results show that EPM's familiarity with theories and meta_theories of Curriculum Development was higher than average level and based on demographic characteristics, there is no difference between EPM's familiarity with theories and meta_theories .

Keywords: Educational Professionals Managers, Theories and Meta_theories, Curriculum Development